

10 ශ්‍රේණිය සිංහල සාහිත්‍යය සතර කන් මන්ත්‍රණය

01 ඒකකය

සැකසුම - **හසිත හෙට්ටිආරච්චි**
(Dip. In Sci. N.I.E./O.U.S.L.)

{ආදර්ශ ප්‍රශ්න, පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න,
පළාත් ප්‍රශ්න විචාර සහ පිළිතුරු අත්තර්ගත කර
ඒකකය සම්පූර්ණයෙන් ම ආවරණය කර ඇත.}

01. සතර කන් මන්ත්‍රණය (කුරුණෑගල අවධිය)

- පන්සිය පනස් ජාතක පොත 14 වන සියවසෙහි කුරුණෑගල රජ කළ සතර වන පණ්ඩිත පරාක්‍රමබාහු රජ දවස විරසිංහ ප්‍රතිරාජ නමැති ඇමැතිවරයාගේ අනුග්‍රහයෙන් සිංහලයට නගා ඇති බව කියැවේ.
- මේ සඳහා මූලාශ්‍රය කොට ගත් ග්‍රන්ථය වන්නේ පාලි ජාතකට්ඨ කථාවයි. පන්සිය පනස් ජාතක කතා පොත ලෙස හැඳින්වූව ද එහි සැබවින් ම ඇත්තේ ජාතක කතා 547කි.
- සිංහල ජාතක කතාවන්ට නියමිත ආකෘතියක් දක්නට ඇත. ඒ අනුව සිංහල ජාතක කතාව තුළ දක්නට ලැබෙන අංග (ලක්ෂණ) කිහිපයකි.
  - වර්තමාන කතාව
  - අතීත කතාව
  - සමෝධානය
- ජාතක පොත සිංහලයට නැගුණු පසු ව ද වෙන් වෙන් වශයෙන් ජාතක කතා ලියවී ඇත.
  - උම්මග්ග ජාතකය
  - එළු උමංදාව
  - උම්මදන්ති ජාතකය
- ජාතක කතා ඇසුරෙන් ගී කාව්‍ය ලියවී ඇත.
  - මුවදෙව්දාවත
  - සසදාවත
  - කවිසිළුමිණ
- ජාතක පොත ඇසුරෙන් කාව්‍ය ග්‍රන්ථ ලියවී ඇත.
  - කාව්‍යශේඛරය
  - සඳකිඳුරු දා කව
  - කුස ජාතක කාව්‍යය
  - කවිමිණි කොඩොල
  - කවිමිණි මල් දම
  - දහම් සොඬ දා කව
  - ගුත්තිල කාව්‍යය
  - වෙස්සන්තර ජාතකය
  - මුව ජාතකය
  - නිමි ජාතකය
- උම්මග්ග ජාතකය රචනා කිරීමේ අරමුණ වී ඇත්තේ මහෝෂධ පඬිතුමාගේ බුද්ධි මහිමය ප්‍රකාශ කිරීමයි. ජාතක කතා අතර දීර්ඝතම කතාව වන උම්මග්ග ජාතකයේ එන සතර කන් මන්ත්‍රණයේ සිට ධර්ම යුද්ධය දක්වා මෙම පාඩමට ඇතුළත් වේ.
- නිර්මාණාත්මක භාෂා භාවිතය/ නාට්‍යානුරූපී දෙබස්/ කෙටි වැකි/ උපමා, රූපක ආදී කාව්‍යාලංකාර/ වර්ත නිරූපණය/ අවස්ථා හා සිද්ධි නිරූපණය/ උපහාස, භාසය ආදී විවිධ රස ජනනය විචාරයේ යෙදීම අපේක්ෂා කරයි. බොහෝ විචාර සඳහා පහත අවස්ථා යොදා ගත හැක.
  - තුමු අලුයම් වේලෙහි පිබිද, සුවඳ තෙලෙහි නගන ලද පහන් ආලෝකයෙන් ගන්ධදාම පුෂ්පදාමාවලම්බිත නා නා වර්ණ විචිත්‍ර විතානෝපලක්ෂිත අලංකෘත ශ්‍රී යහන් ගර්භය බලන්නාහ
  - සාල්ලෙක ලාලා පාතට බාන කෙනකුන් මෙන් කේවරීට බමුණා නිසැ වර්වස් පිඩක් හෙළා, කිමෙක් ජූයී කට දල්වා ගෙන උඩ බැලූ තැනැත්තවුන්ගේ මුඛයේ නැවැත වර්වස් පිඩක් හෙළා,
  - රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු පිළිසරණ වන්නා සේ ද සා දකින් පෙළෙන එකකුට හෝෂනය මුත් අනෙකක් පිළිසරණ නොවන්නා සේ ද පිපාසා ඇති එකකුට පැන් පුව හොත් මුත් ඒ පිපාසය නොසන්සිඳෙන්නා සේ ද
  - නුවරට වැද, ගැල් පුරා ගෙනවුත් කොමඩු බානා සේ මහා ජනයා ඉස් කපා ගනුව වේදේහ රජතු ඉසත් වහා ගෙනෙව්” යි කීහ.
  - කීප දවසක් පැන් නවතා ලන්නා පැන් නොලදින් ක්ලාන්ත වූවාහු දොර ඇර පියන්නාහ. වී සාල් වැද්ද නො දෙමිහ. බතින් පිඩිත වූ මනුෂ්‍යයෝ දොර හැර පියන්නාහ. දර නවතා ලා නුවර ඇර ගනුමිහ” යි කියේ ය.
  - ඉතා අලප්පී වූ දුෂ්ට වූ කේවරීටයා අසු නැඟී, කටින් ලේ දම-දමා නළලේ ලේ පිස-පිස දිවන්නේ ය; සේනාවට ආසන්න ව අසු පිට ම හිඳ, ණීපින්වත්ති, නො යව; මම ගොවියා පුතු නොවැන්දෙමි. සිටුව, සිටුව” යි කී ය.

01. සතර කන් මන්ත්‍රණය

1. පන්සිය පනස් ජාතක පොත රචනා කරන ලද යුගය කුමක් ද ?
2. පන්සිය පනස් ජාතක පොත රචනා කරන ලද්දේ කුමන රජු දවස ද ?
3. පන්සිය පනස් ජාතක පොත රචනා කිරීම සඳහා අනුග්‍රහය දක්වන ලද්දේ කවුරුන් විසින් ද ?
4. පන්සිය පනස් ජාතක පොත රචනා කිරීම සඳහා මූලාශ්‍ර කර ගත් ග්‍රන්ථය කුමක් ද ?
5. එම මූලාශ්‍ර කෘතියෙහි ප්‍රධාන කතුවරයා කවුරුන් ද ?
6. පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි කර්තෘන් පිළිබඳ පවතින මතය කුමක් ද ?
7. පන්සිය පනස් ජාතක පොත, එයට මූලාශ්‍ර කර ගත් මුල් කෘතියෙහි සෘජු පරිවර්තනයක් නො වන්නේ කුමන කරුණු නිසා ද ?
8. පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි ඇතුළත් ජාතක කතා ගණන කොපමණ ද ?
9. ජාතක කතා සිංහලයට නැගීමේ දී අනුගමනය කර ඇති පොදු ආකෘතිය කුමක් ද ?
10. ජාතක පොත සිංහලයට නැගීමෙන් පසුව ද වෙන් වෙන් වශයෙන් රචනා වී ඇති ජාතක කතා 02ක් නම් කරන්න.
11. ජාතක කතා පාදක කර ගෙන රචිත ගී කාව්‍ය 02ක් නම් කරන්න.
12. ජාතක කතා පාදක කර ගෙන කෝට්ටේ සාහිත්‍ය අවදියේ රචිත කාව්‍ය ග්‍රන්ථ 02ක් නම් කරන්න.
13. පහත දක්වා ඇති කාව්‍ය කෘති සඳහා පාදක වී ඇති ජාතක කතා නම් කරන්න.
  - මුවදෙව් දා වත
  - කවිසිළුමිණ
  - කාව්‍යශේඛරය
14. පන්සිය පනස් ජාතක පොත රචනා වී ඇති ශෛලිය කුමක් ද ?
15. පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි ඇති දිගින් වැඩි ම ජාතකය කුමක් ද ?
16. උම්මග්ග ජාතකය රචනා කිරීමේ අරමුණ වී ඇත්තේ කුමක් ද ?
17. පහත දක්වා ඇති වචනවල අරුත් පැහැදිලි කරන්න.

1. ගන්ධදාම පුෂ්පදාමාවලමිබිත

2. විතානෝපලක්ෂිත

3. කොට-පිය යුතු කටාවෙක් ඇත

4. රා මැඬිල්ලේ හිඳුවාලා

5. සාල්ලෙක ලාලා

6. වර්වස් පිඬක්

7. දසරුවට බස්නාහ

8. සුවපෝතකයන්

9. කුරුබිලියෙන්

10. අනේක ප්‍රකාර මසවුළු

11. අන්තස්සර පුරුෂයෝ

12. පඤ්චායුධ සන්නද්ධ වැ

13. දළපුඬු සේසත්

14. ක්ෂෝභ කොට

15. ශාංගි ලා ඉදි කරන ලද

16. තල්පැන් පලක් මඬනා සේ

17. ඉසුරු මදයෙන්

18. අභිමානපුරස්සර වූ

19. අටළොස් අක්ෂොභිණියක් සේනාවෙන්

20. විධිවිධාන කරන්නට

21. පරම්පරා ශබ්දයෙන් ඇසුන

22. දඬු වැට පහන්

23. පා පොළෝ අගල

24. ජය අකුසු හා තෝමරාදි ආයුධ

25. කාහල ශබ්දයෙන්

26. බඳිනා ලද හියොවුරු ඇති වැ

27. බෝධි දූමයෙක පිටිවහල් ලදින්

28. මෝහාන්ධකාර විගමනයෙන්

29. සින්නම්හර

30. එකත් පස් වැ සිටි සේක

31. දැව පත්‍ර, සංගාලියම්, වෙට්ටම් ලෑලි

32. මුදු පරගානා සේ

33. මුඛ එව, ඔඛ යව

34. සත් රුවනින් විසිතුරු වූ

35. කනක රජතාදීන් විචිත්‍ර ව

36. නා නා ප්‍රකාර ධවලච්ඡත්‍ර

37. සුප්‍රතිෂ්ඨිත

38. යුක්තිය පසිඳිමි

39. අවස්ථා පිළියමක් දන්නා

40. සැට යොදුන් රග්ගල් තලා මස්තකයෙහි

41. බඩු බන් කඩ පමණකටත් අස්වාමික කරවා

42. නිගණ්ඨ සේනාවක් පරිද්දෙන්

43. අන්තපාන සපයා

44. පස්වනක් ප්‍රිතින්

45. කොල කුමන අශ්වරියයෙක් දැ

46. ආශීර්වාදයක් හු මෙන්

47. අන්තර්ට්ඨාලවල සිටියො

48. ආක්‍රෝෂ පරිහව බෙණොමින්

49. මවිස් මාංස

50. පුළු ගන්වා

51. වන්නා ව මහ රජ

52. ඇඹුල බිජු

53. අභිමතාර්ථසාධක වූ

54. වින්නා මාණික්‍යයක් බඳු වූ

55. ඇඹුල දණ්ඩ වළල්ලේ ලා

56. කලල් අතුරුවා

57. උළු කැන් බන් ආදිය පිස
58. නුවර ගෙයක් පණහා
59. “කල් යේනු, කල් යේනු”
60. සර්වාභරණයෙන් විභූෂිත වැ
61. දිගන්තරයෙහි
62. විජාමිහනය
63. උපමාවිෂයාතික්‍රාන්ත
64. අශ්ටවංක
65. මාණික්‍යරත්නය
66. මිණි රුවනක්

67. පිටිකර
68. පිටි මුල
69. කොරසැඩි
70. සියලු පර්ෂන්
71. අලප්පි වූ
72. පව්ව
73. නිකාශ්ට
74. ආක්‍රෝශ පරිහව
75. බෙණෙමින්
76. අටලොස්

01. සතර කන් මන්ත්‍රණය - පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න

(vii) (අ) ජාතක කතා මුල් කරගත් ගී කාව්‍ය ග්‍රන්ථ දෙකක් ලියන්න.

(ආ) උම්මග්ග ජාතකයෙහි සතර කන් මන්ත්‍රණය සිදුවන්නේ කවුරුන් අතර ද?

(i) “කොළ, වහා මේ නුවර ඒ ඒ දිගින් අගල මැඩ හස්වා පවුරු, දොරවු, අටුලු, වාසල්, බලකොටු ආදිය බිඳ, සුනු විසුනු කෙරෙමින් වහා නුවරට වැද, ගැල් පුරා ගෙන වුත් කොමිටු බානා සේ මහා ජනයා ඉස් කපා ගනුව; වේදේහ රජතු ඉසක් වහා ගෙනෙව” යි කීහ,

(අ) මේ පාඨයෙහි සඳහන් උපමාවක් ලියන්න.

(ආ) මේ පාඨය හා සම්බන්ධ අවස්ථාව කෙටියෙන් ලියන්න.

2016 o/L

3. (i) උපයුක්ත භාෂා රීතිය සහ

(ii) යෝග්‍ය උපමා භාවිතය

උම්මග්ග ජාතකයේ සාර්ථකත්වයට හේතු වී ඇත. නිර්දේශිත කොටසින් එක් කරුණකට උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වමින් විමසන්න.

(iv) (අ) ‘පන්සිය පනස් ජාතක පොත’ සඳහා මූලාශ්‍රය කොටගත් ග්‍රන්ථය නම් කරන්න.

(ආ) මහෝපධ පඬිතුමාගේ බුද්ධි මහිමය ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා රචනා කරන ලද ජාතක කථාව කුමක් ද?

(ii) “නැගි සිවුපු! ආචාරිනි, මා නො වැදව” කියා මහ බෝසතාණන් වහන්සේ බැණ නැගි හඬ සියලු වතුරංගිනි සේනායෙහි අරගල මැඩ ගෙන සිටියේ ය.

(අ) වතුරංගිනි සේනාව නම් කරන්න.

(ආ) මෙම ප්‍රකාශය හා සම්බන්ධ අවස්ථාව කෙටියෙන් ලියන්න.

2017 o/L

(i) (අ) උම්මග්ග ජාතකය රචනා කිරීමේ අරමුණ වී ඇත්තේ කුමක් ද?

(ආ) ජාතක කතා ඇසුරෙන් රචිත ගී කාව්‍ය දෙකක් නම් කරන්න.

2018 o/L

5. විරුද්ධවාදීන්ගේ යුද්ධෝපක්‍රමවලට ප්‍රතික්‍රියා දැක්වීමේ දී මහෝපධ පඬිවරයා පෙන්වූ කුසලතාව උම්මග්ග ජාතකයේ නිර්දේශිත කොටසින් උදාහරණ තුනක්වත් දක්වමින් විස්තර කරන්න. (ලකුණු 10 යි)

(i) (අ) ජාතක කතා පොත සම්පාදනය සඳහා මූලාශ්‍රය කොට ගත් ග්‍රන්ථය කුමක් ද?

(ආ) ජාතක කතා පොත ඇසුරෙන් බිහි වී ඇති සිවුපද කාව්‍ය ග්‍රන්ථ දෙකක නම් ලියන්න.

නිර්දේශිත කොටසින් එක් කරුණකට උදාහරණ දෙක බැගින් දක්වමින්

(i) කේවට්ට බමුණාගේ චරිතයත්

(ii) මහෝපධ පඬිතුමාගේ චරිතයත්

උම්මග්ග ජාතකයේ නිරූපණය කර ඇති ආකාරය විමසන්න.

2019 o/L

(v) (අ) පන්සිය පනස් ජාතක පොත සඳහා මූලාශ්‍රය කොට ගත් ග්‍රන්ථය කුමක් ද?

(ආ) පශ්චිතවරුන් දයදෙනාව එකොළොස් වැනි ව හිඳ දුලනි රජුගේ සේනාවට අනුශාසනා කළේ කවුද?

10. “යහපත් නැකතකින් වහා නික්මුණ මැනව”

(අ) මෙය කාගේ ප්‍රකාශයක් ද?

(ආ) මෙම පාඨය ඇතුළත් ග්‍රන්ථය ලියවුණ සාහිත්‍ය යුගය කුමක් ද?

Term test

03. (1) මහෝපධ පශ්චිතයන්ගේ ස්ථානෝචිත ප්‍රදෝවත්

(2) කේවට්ට බමුණාගේ ආත්මාර්ථකාමී බවත්

උම්මග්ග ජාතක කතාකරුවා නිරූපණය කර ඇත්තේ කෙසේ දැයි සාකච්ඡා කරන්න.

මිගමුව අධ්‍යාපන කලාපය - 10 ශ්‍රේණිය - සිංහල භාෂාව හා සාහිත්‍යය (21 S)

සාහිත්‍ය සංග්‍රහය - 01 පාඨම : සතර කන් මන්ත්‍රණය

02) අවබෝධය පැවරුම : පහත ගද්‍ය පාඨ කියවා අසා ඇති ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

- (1) "ඒ කේවට්ටාවාරි එක් දවසක් තුමු අලුයම් වේලෙහි පිබිදි සුවඳ තෙලෙහි නගන ලද පහන් ආලෝකයෙන් ගන්ධදාම පූජ්පදාමාවලම්බිත හා හා වර්ණ විවිඳ විතානෝපලක්ෂිත අලංකෘත ශ්‍රී යතන් ගර්භය බලන්නාහු..."
  - i) මෙහි සඳහන් අය ඉන්පසු ගත් තීරණය කුමක් ද ?
  - ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (2) "ගිරා පෝතකයෝ ඒ මන්ත්‍රණය අසා තිමවා, උන් දෙදෙනා මන්ත්‍රණය කොට අන්තයෙහි දී, සාල්ලෙක ලාලා පාතට බාන කෙනකුන් මෙන් කේවට්ටි බමුණා හිසැ වර්වස් පිඩක් හෙළා,"
  - i) මෙලෙස මන්ත්‍රණය කළෝ කවරහු ද ?
  - ii) මෙහි ඇතුළත් උපමාව උපුටා දක්වා එහි සරල තේරුම ද ලියන්න.
- (3) "පඤ්චායුධ සන්නද්ධ වැ උතුරු පසල් දනවුවැ නුවරට ගොස් නඳුන් උයන මෙන් සරහන ලද උයනට වැද නගන ලද දළ පුඩු සේසත් ඇති එක් සියයක් රාජාසන ආදී වූ ශ්‍රී විභූතීන් දැක...."
  - i) මෙසේ උතුරු පසල් දනවුව වෙත ගමන් කළ අය කවරහු ද ?
  - ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (4) "මහ බෝසතාණන් වදාරන ලද ක්‍රමයෙන් ම සියල්ල කොට සේනා මධ්‍යයට වැද බොහෝ දෙන ක්ෂේත්‍ර කොට තමන්ගේ මියුලු නුවරට පලා ගියහ."
  - i) මෙහි සඳහන් අය මෙලෙස හැසිරුණු ස්ථානය සඳහන් කරන්න.
  - ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (5) "එසේ ම අභිමාන පුරස්සර වූ එක් සියයක් රජදරුවන් පිරිවරා වේරම්බ වාතයෙන් හැළලි ගිය අටළොස් අක්ෂෙහිණියක් සේනාවෙන් යුක්ත වැ නික්මුණාහ."
  - i) මෙම මහා සේනාව පිටත් වූයේ කුමන කටයුත්තක් සඳහා ද ?
  - ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (6) "නානාහරණ පුතිමණ්ඩිත වැ සන්නාහ සන්නද්ධ වැ පිට හිඳිනා අසරුවන් විසින් ගැවැසී ගත් 'සතුරා හසු කොට ගනිමි' යි ඔද වැඩියා වූ රජ්ජුරුවන්ගේ සිත් නමැති ආකාශ ගංගායෙහි බිඳි බිඳි දිවෙන්නා වූ රළ පතර සේ යුද්ධයට පිඹිනා ලද කාහල ශබ්දයෙන් සතුටු වැ"
  - i) මෙම ගද්‍ය කොටසින් විස්තර වන සේනාව කුමක් දැ යි හඳුන්වා දෙන්න.
  - ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (7) "රටාලංකාරයෙන් සරහන ලද නගන ලද නා හා වර්ණ ධීවජ පඩික්ති ඇති, සෛන්ධවයන් යොදන ලද, සර්වාලංකාරයෙන් සැරහී පිට බඳිනා ලද හියොවුරු ඇති වැ නැගෙන ලද ධනුර්ධරයන් විසින් උපලක්ෂිත වූ සේනා නමැති සමුද්‍රයෙන් නැංගා වූ මහ තල්මස් කැල සේ "
  - i) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
  - ii) සමස්ත ගද්‍ය කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.
- (8) "එක් සියයක් රජදරුවන් හා හස්තශ්වාදි සේනාව හා පලන් ආහරණයෙහි ආලෝකයෙන් ද සියලු සත් යොදුන් මියුලු නුවර ඒ මහෙෂ්ඨ පණ්ඩිතයන්ගේ ප්‍රඥා නමැති සූර්යයා පහළ ව සත්ත්වයන්ගේ සිත මෝහාන්ධකාර විගමනයෙන් හෙළි වූ කලක් පරිද්දෙන් ආලෝක විය."
  - i) මෙහි ඇතුළත් රූපකයක් උපුටා දක්වන්න.
  - ii) අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.

- (9) "ඉතා මහත් ද්වාරවිලාස සාලාදී වූ නොයෙක් කර්මාන්තයට පිටින් ගෙන එන්නා වූ දැව පත්‍ර, සංගාලියම්, වෙට්ටම් ලෑලි ආදී වූ දාරු සම්භාරයන් ගෙන ඇවිදිනා වඩු සෙනඟින් යුක්ත වුව."
- අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
  - සමස්ත ගද්‍ය කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.
- (10) "රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු පිළිසරණ වන්නා සේ ද සාදකින් පෙළෙන එකෙකුට භෝජනය මුත් අනෙකක් පිළිසරණ නො වන්නා සේ ද පිපාසා ඇති එකෙකුට පැන් පුවහොත් මුත් පිපාසය නො සන්සිඳෙන්නා සේ ද, රජ්ජුරුවන්ට මා මුත් අනෙක් පිළිසරණෝත් නැති."
- මෙහි සඳහන් රජ්ජුරුවන් අධික ලෙස බියට පත් වීමට හේතුව කෙටියෙන් පහදන්න.
  - අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (11) "මම කැටක් ගෙන කපුටු රැසක් පලවන එකක්හු මෙන් ද දන්නක් අල්ලා ගෙන වඳුරු මුලක් පලවන එකක්හු පරිද්දෙන් ද මේ අටළොස් අක්ෂෙහිණියක් පමණ සේනාව බඩැ බන් කඩ පමණකටත් අස්වාමික කරවා නිගණ්ඩ සේනාවක් පරිද්දෙන් ඉස් ලූ ලූ අත ලුහු බඳවා පියමි."
- මෙහි ඇතුළත් උපමා දෙකක් උපුටා දක්වන්න.
  - අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (12) "බුන්මදත්ත රජ්ජුරුවෝ වී බස් අසා දණ්ඩෙන් ගසන ලද ආශිර්විෂයක්හු මෙන් ක්‍රෝධයෙන් දිලිහී කිපුණාහු 'කොල, වහා මේ නුවර වී වී දිගින් අගල මැඩ හස්වා පවුරු, දොරටු, අටලු, වාසල්, බලකොටු ආදිය බිඳ සුනු විසුනු කෙරෙමින් වහා නුවරට වැද ගැල් පුරා ගෙන'වුත් කොමඩු බානා සේ මහා ජනයා ඉස් කපා ගනුව."
- බුන්මදත්ත රජ්ජුරුවන් මෙසේ අධික ලෙස කෝපයට පත් වීමට හේතුව කෙටියෙන් පහදන්න.
  - අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (13) "නොයෙක් ප්‍රකාරයෙන් ආක්‍රෝෂ පරිභව බෙණෙමින් ගහට කරන්නාහ. මව්ප මාංස හා කන බොන දෑ හා රා විත් ඔබ්මි ආදිය පුරා ගෙන පිටත සිටියවුන්ට දික් කොට පුළු ගන්වා නැවත තුමු ම කන්නාහ; බොන්නාහ."
- අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
  - සමස්ත ගද්‍ය කොටසේ ම අර්ථය ලිහිල් බසින් ලියන්න.
- (14) "ඇයි මහරජ, නො දන්නා සේක් ද ? ගොවියා පුත් මහෙෂ්ඨයා මතු වන්නා වූ භය දැන වලැ දරෙක් තිබී ද එක හෙළා අද්දා ගෙනවුත් නුවර ගෙයක් පණනා පැල දොරවල් පුරාලා ඉතිරි වන දර පවුරු පිට රැස් කරවා පී යැ" යි කී ය.
- මෙය අසා සිටි රජ්ජුරුවන් තම පුරෝහිතයා අමතා කුමක් ප්‍රකාශ කළේ ද ?
  - අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (15) "තමන් පා පියුම් ලෝ මුදුන් කළ තිලෝගුරු බෝධි සත්ත්වයන් වහන්සේ, වී දවස් උදෑසන සොළොස් කළයක් සුවඳ පැතින් ඉස් සෝධා නහා ලක්ෂයක් අගනා කසි සඵවක් හැඳ සර්වාභරණයෙන් විභූෂිත වැ, නොයෙක් රසයෙන් අග්‍ර වූ, අමරා දේවීන් විසින් පිසින ලද භෝජනය අනුභව කොට....."
- ඉහත උද්ධෘතයට අනුව මහ බෝසතුන් සිදු කළ ක්‍රියා දෙකක් සඳහන් කරන්න.
  - අංකිත පදවල සරල තේරුම් ලියන්න.
- (16) "කොල පව්ව දුෂ්ට අධර්මිණි වූ නිකාෂ්ට අනාවාර ස්වරූප ඇති අවලක්ෂණ වූ අඤාන බමුණු මහල්ල,..... මේ මනුෂ්‍ය ලෝකයෙහි උපන් සත්ත්වයන්ගෙන් ජඩ වූ යම් එකක්හු කළ මනා යම් නොකටයුත්තක් ඇත්නම් වී සියල්ලෙන් තා විසිනුත් නො කළ මනා දෙයක් ඇද්ද ?"
- තද කළ අකුරින් මුද්‍රිත වාක්‍ය කොටස සරල බසින් ලියන්න.
  - කේවරී බමුණා හට මෙසේ බැණ වැදීමට හේතු වූ කරුණ කුමක් ද ?

1. මහෝෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ උපාය කෞශල්‍යය හේතුවෙන් වේදේහ රාජ්‍යය ආරක්ෂා වූ ආකාරය පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 10)

හෙළ බෞද්ධ බැතිමතුන්ගේ අතිශය ජනාදරයට පත් පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි එන දීර්ඝතම ජාතකය උම්මග්ග ජාතකයයි. ස්ථීර කතුටරයෙකු නොමැති වුවත් කතුටරුන් කිහිප දෙනෙකුගේම දායකත්වයෙන් ලියැවුණු බව පිළිගැනෙන ජාතක පොත් වහන්සේ හතරවන පරාක්‍රමබාහු රජ දවස විරසිංහ ප්‍රතිරාජ ඇමතිවරයාගේ අනුග්‍රහයෙන් පාලි ජාතකවට්ඨ කතාව ඇසුරෙන් සකස් වූවකි. අපණ්ණක ජාතකයෙන් පටන් ගෙන වෙස්සන්තර ජාතකයෙන් අවසන් වන මෙහි අන්තර්ගත මා හැගි ජාතක කතා ගණන 547 කි.

උත්තර පඤ්චාල නුවර වූලහි බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජ්ජරු කෙනෙක් රාජ්‍යය කෙරෙහි. ඒ රජ්ජරුවනට කේවට්ට නම් බමුණු කෙනෙක් අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරයි. එකල මියුලු නුවර වේදේහ රජුගේ අනුශාසකයා වූයේ මහෝෂධ පණ්ඩිතයෝ ය. කේවට්ටයාගේ රහස් මන්ත්‍රණය මහෝෂධ පඩිතුමාට දැන ගත හැකි වන්නේ ඔහු විසින් වර පුරුෂ සේවාවේ යොදවා තිබුණු ගිරා පෝතකයා අතිනි.

සාල්ලෙක ලාලා පාතට බාන කෙනකුන් මෙන් කේවට්ට බමුණා හිසැ වර්වස් පිඩක් හෙලා, කිමෙක් දැයි කට දල්වා ගෙන උඩ බැලූ තැනැත්තවුන්ගේ මුඛයේ නැවැත වර්වස් පිඩක් හෙලා,

ගිරා පෝතකයා රහස් මන්ත්‍රණය අසා සිට කේවට්ටයා හිස වර්වස් පිඩක් හෙලා පලා යන ආකාරය කතුටරයා ඉදිරිපත් කරන්නේ පාඨකයාට භාසා රසයක්ද එක් කරමිනි. මෙලෙස මහෝෂධ පඩිතුමාගේ නුවණ නිසා ගිරා පෝතකයෙකු වර පුරුෂ සේවාවේ යොදවා ගැනීමෙන් මියුලු නුවරට අත්විඳින්නට සිදු වන අනතුර කල් නිසා දැන ගන්නට අවස්ථාව උදා වෙයි.

උපායශීලී උපක්‍රම වලින් සියලු නුවර අල්ලා ගන්නා කේවට්ටයා ඇතුළු එක් සියයක් රජ දරුවන් අටළොස් අක්ෂොභණියක් සේනාවෙන් යුක්ත ව මියුලු නුවර වට කොට සිටින වේලේ වේදේහ රජු ඇතුළු මියුලු නුවර වැසියන් බියෙන් තැති ගනියි. එවේලේ රජ්ජරුවන් අස්වසාලි මට මහෝෂධ පඩිතුමා ක්‍රියා කරන ආකාරය පැසසුම් සහගතය. කතුටරයා එය උපමා වලින් ගෙන හැර දක්වන්නේ මෙසේය.

රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු පිළිසරණ වන්නා සේ ද, සා දුකින් පෙළෙන එකකුට හෝජනය මුත් අනෙකක් පිළිසරණ නොවන්නා සේ ද, පිපාසා ඇති එකකුට පැන් පුව හොත් මුත් ඒ පිපාසය නොසන්සිඳෙන්නා සේ ද, ...

තම උපාය කෞශල්‍යය පිළිබඳව දන්නා රජු මෙන්ම නුවර වැසියන් මානසික පීඩාවෙන් මුදවාගැනීමට මහෝෂධ පඩිතුමා පළමුව ක්‍රියා කරයි. නුවර වැසියන් ලවා මහත් උත්සවයක් සූදානම් කරවන ඔහු මියුලු නුවර ආරක්ෂා කිරීමේ වගකීම තම භාරයට ගනියි. කේවට්ටයා නොයෙකුත් උපාය යොදවා මියුලු නුවර අල්ලා ගැනීමට උත්සහ කළත් ඒ සියලු උපාය මහෝෂධ පඩිතුමාගේ නුවණ හමුවේ ව්‍යර්ත වී යයි.

කීප දවසක් පැන් නවතා ලන්නා පැන් නොලදින් ක්ලාන්ත වූවාහු දොර ඇර පියන්නාහ. වී සාල් වැද්ද නො දෙමිහ. බතින් පිඩින වූ මනුෂ්‍යයෝ දොර හැර පියන්නාහ. දර නවතා ලා නුවර ඇර ගනුමිහ යි කියේ ය.

පැන් නැවැත්වූ කළ මහත් වූ පැන් ප්‍රමාණයක් නුවර ඇති බව පෙන්වයි. සාල් නැවැත්වූ කළ මහත් වූ සාල් ප්‍රමාණයක් නුවර ඇති බව පෙන්වයි. දර නැවැත්වූ කළ මහත් වූ දර ප්‍රමාණයක් නුවර ඇති බව පෙන්වයි. මෙලෙස මහෝෂධ පණ්ඩිතයන්ගේ උපාය කෞශල්‍යය හේතුවෙන් වේදේහ රාජ්‍යය ආරක්ෂා වූ ආකාරය ජාතකය පුරාම නිරූපණය වී ඇත්තේය.

2. භාසායෙන් හා උපභාසයෙන් යුක්ත ව කේවට්ට බමුණාගේ වර්තය නිර්මාණය කර ඇති අන්දම පාඨම ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 10)

හෙළ බොදු බැතිමතුන්ගේ අතිශය ජනාදරයට පත් පන්සිය පහස් ජාතක පොතෙහි එන දීර්ඝතම ජාතකය උම්මග්ග ජාතකයයි. ස්ථීර කතුවරයෙකු නොමැති වුවත් කතුවරුන් කිහිප දෙනෙකුගේම දායකත්වයෙන් ලියැවුණු බව පිළිගැනෙන ජාතක පොත් වහන්සේ හතරවන පරාක්‍රමබාහු රජ දවස විරසිංහ ප්‍රතිරාජ ඇමතිවරයාගේ අනුග්‍රහයෙන් පාලි ජාතකටය කතාව ඇසුරෙන් සකස් වූවකි. අපණ්ණක ජාතකයෙන් පටන් ගෙන වෙස්සන්තර ජාතකයෙන් අවසන් වන මෙහි අන්තර්ගත මා හැඟි ජාතක කතා ගණන 547 කි.

උත්තර පඤ්චාල නුවර වූලහි බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජපුරු කෙනෙක් රාජ්‍යය කෙරෙහි. ඒ රජපුරුවනට කේවට්ට නම් බමුණු කෙනෙක් අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරයි. ඔහුගේ අවිචාරවත් බුද්ධිය උපභාසයෙන් ගෙන හැර පාන කතුවරයා මෙසේ පවසයි.

තුමු අලුයම් වේලෙහි පිබ්ද, සුවද තෙලෙහි නහන ලද පහන් ආලෝකයෙන් ගන්ධදාම පූෂ්පදාමාවලම්බිත නා නා වර්ණ විචිත්‍ර විතානෝපලක්ෂිත අලංකෘත ශ්‍රී යහන් ගර්භය බලන්නාහ...

උදෑසන අවදි වී තම සිරි යහන් ගැබෙහි සුන්දරත්වය දැක, සියලු දඹදිවට වූලහි රජු අග රජ වන්නේ නම් තමන්ට මහත් වූ ලාභ ප්‍රයෝජන ඇති බව සිතන බමුණා ඒ සඳහා උපාය මාර්ගයක් රජුට රහස්සේ පවසයි. එනම් සේනාව රැස් කොට ගෙන පළමු කොට කුඩා නුවරක් වට කොට අල්ලා ගෙන උන්ගේ සේනාවන් හැර ගෙන අනෙක් නුවරකට ගොස් ඒ නුවරත් එසේ ම යටත් කොට ගෙන, මේ ලෙස සියලු දඹදිව රාජ්‍යය අල්ලා ගත හැකි බවයි. එහෙත් කේවට්ටයාගේ රහස් මන්ත්‍රණය මියුලු නුවර මහොසධ පඬිතුමා විසින් වර පුරුෂ සේවාට යොදවා තිබුණු ගිරා පෝතකයා අසා සිටියි.

සාල්ලෙක ලාලා පාතට බාන කෙනකුත් මෙන් කේවට්ට බමුණා හිසැ වර්වස් පිඩක් හෙලා, කිමෙක් දැයි කට දල්වා ගෙන උඩ බැලූ තැනැත්තවුන්ගේ මුඛයේ තැවැන වර්වස් පිඩක් හෙලා, ...

ගිරා පෝතකයා රහස් මන්ත්‍රණය අසා සිට මල්ලක දමා පහතට හෙළන ආකාරයට කේවට්ටයා හිස වර්වස් පිඩක් හෙලා ඒ කුමක්දැයි කට ඇරගෙන උඩ බැලූ කළ නැවත මුඛයේ වර්වස් පිඩක් හෙලා පලා යන ආකාරය කතුවරයා ඉදිරිපත් කරන්නේ පාඨකයාට භාසා රසයක්ද එක් කරමිනි. මෙලෙස කේවට්ට බමුණාගේ වර්තය ජාතක කතාව ආරම්භයේදීම භාසායෙන් යුක්ත ව නිර්මාණය කිරීමට කතුවරයා සමත් වෙයි.

කේවට්ටයා වූලහි රජු සමඟ එක්ව කෙසේ හෝ තම උපායෙන් සියලු නුවර අල්ලාගෙන අවසානයේ එක් සියයක් රජ දරුවන් හා සමඟ අටලොස් අක්ෂොහණියක් සේනාවෙන් යුක්ත ව මියුලු නුවර වට කොට ගනියි. එහිදී නුවරට ඇතුළු වීමට නොහැකිව නොයෙකුත් උපාය යොදවා මියුලු නුවර අල්ලා ගැනීමට උත්සහ කලත් ඒ සියලු උපාය මහොසධ පඬිතුමාගේ නුවණ හමුවේ වාර්ත වී යයි.

කීප දවසක් පැත් නවතා ලන්නා පැත් නොලදින් ක්ලාන්ත වූවාහු දොර ඇර පියන්නාහ. වී සාල් වැද්ද නො දෙමහ. බතින් පිඩිත වූ මනුෂ්‍යයෝ දොර හැර පියන්නාහ. දර නවතා ලා නුවර ඇර ගනුම්හ යි කීයේ ය.

අවසානයේ ධර්ම යුද්ධයෙන්ද පරාජයට පත් වන කේවට්ටයා අසූ නැඟි, කටින් ලේ දම-දමා නළලේ ලේ පිස-පිස දිවන්නේය. ගොවියා පුතු නොවැන්නේ. යි කියමින් පලා යන සේනාවෝ නතර කිරීමට උත්සහ ගත් කළ ඔව්හු ද අධර්මිෂ්ඨ වූ නිකාෂ්ට අනාවාර ස්වරූප ඇති අවලක්ෂණ වූ අඥාන බමුණු මහල්ල ආදී නොයෙකුත් දේ කියමින් බමුණාට අපහාස කරති. මෙලෙස භාසායෙන් හා උපභාසයෙන් යුක්ත ව කේවට්ට බමුණාගේ වර්තය නිර්මාණය කර ඇති අන්දම ජාතකය පුරාම අඩු වැඩි වශයෙන් දැක ගත හැකි ය.

3. උම්මග්ග ජාතක කථාවෙහි සාර්ථකත්වයට එක් හේතුවක් වී ඇත්තේ එහි යොදා ගත් භාෂා රීතිය සහ උපමා භාවිතය ආදියයි. නියමිත කොටස ඇසුරින් සාකච්ඡා කරන්න. (ලකුණු 15)

හෙළ බොදු බැතිමතුන්ගේ අතිශය ජනාදරයට පත් පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි එන දීර්ඝතම ජාතකය උම්මග්ග ජාතකයයි. ස්ථීර කතුවරයෙකු නොමැති වුවත් කතුවරුන් කිහිප දෙනෙකුගේම දායකත්වයෙන් ලියැවුණු බව පිළිගැනෙන ජාතක පොත් වහන්සේ හතරවන පරාක්‍රමබාහු රජ දවස විරසිංහ ප්‍රතිරාජ ඇමතිවරයාගේ අනුග්‍රහයෙන් පාලි ජාතකවද් කතාව ඇසුරෙන් සකස් වූවකි. අපණ්ණක ජාතකයෙන් පටන් ගෙන වෙස්සන්තර ජාතකයෙන් අවසන් වන මෙහි අන්තර්ගත මා හැඟි ජාතක කතා ගණන 547 කි.

ජාතක පොතෙහි රීතියට අඩු වැඩි වශයෙන් සමානව රචනා වූ උම්මග්ග ජාතකයේ භාෂා රීතිය ඉතා අපූරුය. ඇතැම් පුවත් විවරණයේදී පාලි සංස්කෘත මිශ්‍ර රීතියක් අනුගමනය කරන කතුවරයා ඉතා දීර්ඝ යැයි සිතන්න පාඨකයා ඇද බැඳ තබා ගන්නා අයුරින් එම විස්තරය ඉදිරිපත් කරයි. කේවට්ටයා උදෑසන අවදි වී දකින සිරි යහන් ගැබෙහි දර්ශනය කතුවරයා ඉදිරිපත් කරන අයුරු ඊට මනා නිදසුනකි.

**තුමු අලුයම් වේලෙහි පිබ්ද, සුවද නෙලෙහි නහන ලද පහන්
ආලෝකයෙන් ගන්ධදාම පුෂ්පදාමාවලම්බිත නා නා වර්ණ විචිත්‍ර විනානෝපලක්ෂිත
අලංකෘත ශ්‍රී යහන් ගර්භය බලන්නාහ, ...**

පූර්වෝක්ත නිදසුනෙන් පැහැදිලි වන්නේ මිශ්‍ර සිංහල භාෂා ශෛලියෙන් ජාතක කතා සංග්‍රහයේ බණ කතා රීතිය ගුරු කොටගෙන උමංදාව රචනා වූ බවකි. අවශ්‍ය තැන් වලදී කෙටි වැකි, දිගු වැකි, උපමා, අනුප්‍රාසවත් බස් වහර යොදා ගන්නා කතුවරයා ඇතැම් අවස්ථාවක සරල සිංහල රීතිය ඉස්මතු කරයි.

**ඉතා අලජ්ජී වූ දුෂ්ට වූ කේවට්ටයා අසු නැඟි, කටින් ලේ දම-දමා
නළලේ ලේ පිස-පිස දිවන්නේ ය. සේනාවට ආසන්න ව අසු පිට ම හිඳ, "පින්වත්නි,
නො යව. මම ගොවියා පුතු නොවැන්දෙමි. සිටුව, සිටුව" යි කී ය ....**

ධර්ම යුද්ධය පරාජයට පත් වන කේවට්ට බමුණා පලා යන ආකාරය උපහාසාත්මකව නිරූපණය කිරීමට කතුවරයා යොදා ගන්නේ සරල සිංහල භාෂා රීතියයි. දම දමා, පිස පිස ආදී ලෙස අනුප්‍රාසයද යොදා ගනිමින් එම අවස්ථාව සජීවීව නිරූපණය කිරීමට කතුවරයා සමත් වෙයි.

උම්මග්ග ජාතකය සාර්ථක වන්නේ එහි යොදා ගන්නා අතිශය යෝග්‍ය උපමා නිසාවෙනි. සතර කන් මන්ත්‍රණය අසා සිටිනා ගිරා පෝතකයා කේවට්ටයා හිස වර්වස් පිඩක් හෙළා උඩ බැලූ කළ නැවත කටට වර්වස් පිඩක් හෙළීම මල්ලක දමා පහලට බානවා මෙන් යනුවෙන් කතුවරයා දක්වන්නේ මා හැඟි උපමාවකිනි.

**සාල්ලෙක ලාලා පාතට බාන කෙනකුත් මෙන් කේවට්ට බමුණා හිස
වර්වස් පිඩක් හෙළා, කිමෙක් දැයි කට දල්වා ගෙන උඩ බැලූ තැනැත්තවුන්ගේ මුඛයේ
නැවැත වර්වස් පිඩක් හෙළා,**

මෙලෙස පාඨකයාට හාස්‍යක් ද ජනිත වන ආකාරයෙන් කතාව හසුරුවන කතුවරයා ඇතැම් අවස්ථාවක උපමා කිහිපයක් එකට යොදනු දක්නට ලැබේ.

**රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු
පිළිසරණ වන්නා සේ ද, සා දුකින් පෙළෙන එකකුට හෝජනය මුත් අනෙකක් පිළිසරණ
නොවන්නා සේ ද, පිපාසා ඇති එකකුට පැන් පුව හොත් මුත් ඒ පිපාසය
නොසන්සිඳෙන්නා සේ ද, ...**

ආදී ලෙස මහෝපධ පටිතුමා වේදේහ රජුට පිළිසරණ වූ අවස්ථාව අවස්ථාවෝචිත උපමා කිහිපයකින් ඉදිරිපත් කිරීම ඊට නිදසුනකි.

මෙලෙස කිසියම් සංසිද්ධියක් විත්තරූප ජනනය වන අයුරින් ඉදිරිපත් කිරීමට භාෂා රීතියත් සුදුසු උපමා භාවිතයත් උමන්දාව පුරාවට දක්නට ලැබේ.

4. මහෝපධ පණ්ඩිතයාගේ කේවට්ට බමුණාගේ වර්ත තුළ ඇති සම විෂමතා දක්වන්න. (ලකුණු 10)

හෙළ බොදු බැතිමතුන්ගේ අතිශය ජනාදරයට පත් පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි එන දීර්ඝතම ජාතකය උම්මග්ග ජාතකයයි. ස්ථීර කතුවරයෙකු නොමැති වුවත් කතුවරුන් කිහිප දෙනෙකුගේම දායකත්වයෙන් ලියැවුණු බව පිළිගැනෙන ජාතක පොත් වහන්සේ හතරවන පරාක්‍රමබාහු රජ දවස විරසිංහ ප්‍රතිරාජ ඇමතිවරයාගේ අනුග්‍රහයෙන් පාලි ජාතකවද් කතාව ඇසුරෙන් සකස් වූවකි. අපණ්ණක ජාතකයෙන් පටන් ගෙන වෙස්සන්තර ජාතකයෙන් අවසන් වන මෙහි අන්තර්ගත මා හැඟි ජාතක කතා ගණන 547 කි.

උත්තර පඤ්චාල නුවර වූලනි බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජ්ජුරු කෙනෙක් රාජ්‍යය කෙරෙහි. ඒ රජ්ජුරුවනට කේවට්ට නම් බමුණු කෙනෙක් අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරයි. එකල මිසුලු නුවර වේදේහ රජුගේ අනුශාසකයා වූයේ මහෝපධ පණ්ඩිතයෝ ය. කතාව ආරම්භයේදීම කතුවරයා කේවට්ට බමුණා උදෑසන අවදි වී දකින සිරි යහන් ගැබෙහි දර්ශනය විස්තර කරයි.

**තුමු අලුයම් වේලෙහි පිබිද, සුවද තෙලෙහි නහන ලද පහන්
ආලෝකයෙන් ගන්ධදාම පුෂ්පදාමාවලම්බිත නා නා වර්ණ විචිත්‍ර විතානෝපලක්ෂිත
අලංකෘත ශ්‍රී යහන් ගර්භය බලන්නාහ, ...**

එයින් උද්දාමයට පත් වන බමුණා තම රජු සියලු දඹද්ව අග රජ කිරීමට සිතිවිලි පහළ කරයි. කේවට්ට බමුණාගේ වර්තය වූලනි බ්‍රහ්මදත්ත රජතුමාට තිබූ පක්ෂපාතිත්වය ඉන් නිරූපණය වේ. එලෙසම මහෝපධ පඩිතුමා වේදේහ රජතුමාට තිබූ පක්ෂපාතිත්වය ද කතුවරයා වරින් වර නිරූපණය කරයි. කේවට්ට ඇතුලු පිරිස මිසුලු නුවර වටකොට ගත් අවස්ථාවේ මහෝපධ පඩිතුමා වේදේහ රජුට පිළිසරණ වූ අවස්ථාව උපමා කිහිපයකින් ඉදිරිපත් කිරීම ඊට නිදසුනකි.

**රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු
පිළිසරණ වන්නා සේ ද, සා දුකින් පෙළෙන එකකුට හෝජනය මුත් අනෙකක් පිළිසරණ
නොවන්නා සේ ද, පිපාසා ඇති එකකුට පැන් පුට හොත් මුත් ඒ පිපාසය
නොසන්සිඳෙන්නා සේ ද, ...**

පූර්වෝක්ත නිදසුනෙන් පැහැදිලි වන්නේ කේවට්ට බමුණාගේ මහෝපධ පඩිතුමාගේ සම වර්ත ලක්ෂණ තිබුණු බවකි. එහෙත් කේවට්ට වර්තය උපහාසාත්මක වර්තයක් ලෙස අපහාසයට ලක් කිරීම වරින් වර දක්නට ලැබේ. මහෝපධ පඩිතුමාගේ නුවණ හමුවේ ධර්ම යුද්ධය පරාජයට පත් වන කේවට්ට බමුණා පලා යන ආකාරය ඉතා උපහාසාත්මකව නිරූපණය කිරීම ඊට කදිම නිදසුනකි.

**ඉතා අලප්ථ වූ දුෂ්ට වූ කේවට්ටයා අසු නැඟී, කටින් ලේ දම-දමා
තලලේ ලේ පිස-පිස දිවන්නේ ය. සේනාවට ආසන්න ව අසු පිට ම හිඳ, "පින්වත්නි,
තො යව. මම ගොවියා පුතු නොවැන්දෙමි. සිටුව, සිටුව" යි කී ය ....**

සතර කන් මන්ත්‍රණය අසා සිටිනා මහෝපධ පඩිතුමාගේ ගිරා පෝතකයා කේවට්ටයා හිස වර්වස් පිඩක් හෙලා උඩ බැලූ කළ නැවත කටට වර්වස් පිඩක් හෙලීම මල්ලක දමා පහළට බානවා මෙන් යනුවෙන් කතුවරයා දක්වන්නේ මා හැඟි උපමාවකිනි. එයින්ද මහෝපධ පඩිතුමාගේ ප්‍රඥාව ඉදිරියේ කේවට්ට වර්තය බයාදු වර්තයක් ලෙසත් භාසයට ලක් විමත් දැක ගත හැකිය.

**සාල්ලෙක ලාලා පාතට බාන කෙනකුත් මෙන් කේවට්ට බමුණා හිස
වර්වස් පිඩක් හෙලා, කිමෙක් දෑසි කට දල්වා ගෙන උඩ බැලූ තැනැත්තවුන්ගේ මුඛයේ
තැවැත වර්වස් පිඩක් හෙලා,**

මෙලෙස මහෝපධ පණ්ඩිතයාගේ කේවට්ට බමුණාගේ වර්ත තුළ ඇති සම විෂමතා උමන්දාව පුරා වරින් වර දක්නට ලැබේ.

5. වචන විනාශකාරී ලෙස භාවිතයෙන් සමාජයකට විය හැකි හානි පාඩම ඇසුරෙන් විමසන්න. (ලකුණු 10)

හෙළ බොදු බැතිමතුන්ගේ අතිශය ජනාදරයට පත් පන්සිය පනස් ජාතක පොතෙහි එන දීර්ඝතම ජාතකය උම්මග්ග ජාතකයයි. ස්ථීර කතුවරයෙකු නොමැති වුවත් කතුවරුන් කිහිප දෙනෙකුගේම දායකත්වයෙන් ලියැවුණු බව පිළිගැනෙන ජාතක පොත් වහන්සේ හතරවන පරාක්‍රමබාහු රජ දවස විරසිංහ ප්‍රතිරාජ ඇමතිවරයාගේ අනුග්‍රහයෙන් පාලි ජාතකවද් කතාව ඇසුරෙන් සකස් වූවකි. අපණ්ණක ජාතකයෙන් පටන් ගෙන වෙස්සන්තර ජාතකයෙන් අවසන් වන මෙහි අන්තර්ගත මා හැගි ජාතක කතා ගණන 547 කි.

උත්තර පඤ්චාල නුවර වූලනී බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජපුරු කෙනෙක් රාජ්‍යය කෙරෙහි. ඒ රජපුරු වනට කේවට්ට නම් බමුණු කෙනෙක් අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරයි. ඔහුගේ අවිචාරවත් බුද්ධිය උපහාසයෙන් ගෙන හැර පාන කතුවරයා මෙසේ පවසයි.

**තුමු අලුයම් වේලෙහි පිබිද, සුවද තෙලෙහි තහන ලද පහන්
ආලෝකයෙන් ගන්ධදාම පුෂ්පදාමාවලම්බිත නා නා වර්ණ විචිත්‍ර විනානෝපලක්ෂිත
අලංකාර ශ්‍රී යහන් ගර්භය බලන්නාහ...**

උදෑසන අවදි වී තම සිරි යහන් ගැබෙහි සුන්දරත්වය දැක, සියලු දඹදිවට වූලනී රජු අග රජ වන්නේ නම් තමන්ට මහත් වූ ලාභ ප්‍රයෝජන ඇති බව සිතන බමුණා ඒ සඳහා උපාය මාර්ගයක් රජුට රහස්සේ පවසයි. එනම් සේනාව රැස් කොට ගෙන පළමු කොට කුඩා නුවරක් වට කොට අල්ලා ගෙන උන්ගේ සේනාවත් හැර ගෙන අනෙක් නුවරකට ගොස් ඒ නුවරත් එසේ ම යටත් කොට ගෙන, මේ ලෙස සියලු දඹදිව රාජ්‍යය අල්ලා ගත හැකි බවයි. කේවට්ටයාගේ මෙම වචන නිසා සමස්ත සමාජයටම බලපෑම් ඇති වේ. සියලු කටයුතු තිබියදී කේවට්ටයාගේ මෙම වචන නිසා තෘෂ්ණාව ඇති කර ගන්නා රජතුමා රහස් මන්ත්‍රණය ක්‍රියාත්මක කිරීමට එකහෙලා සූදානම් වෙයි.

එහෙත් කේවට්ටයාගේ රහස් මන්ත්‍රණය මිසුලු නුවර මහෝසධ පඬිතුමා විසින් වර පුරුෂ සේවාවේ යොදවා තිබුණු ගිරා පෝතකයා අසා සිටියි. හෙතෙම කේවට්ටයා හිස වර්වස් පිඩක් හෙලා පලා ගොස් අදාල පුවත මහෝසධ පඬිතුමාට දන්වයි. එහෙයින් නුවර ආරක්ෂා කර ගැනීමට හෙතෙම කටයුතු කරයි. එහෙත් කේවට්ටයාගේ විවිධ අදහස් නිසා යුද්ධයට යන සේනාවෝ නොයෙකුත් පීඩාවන්ට ලක් වෙති. ප්‍රාකාරය උඩ සිට හෙළන දැව කොටන් ආදියෙන් අනතුරට පත් වෙති. අභාරනාමැතිව පීඩා විඳිති.

**"කීප දවසක් පැත්ත වතනා ලන්නා පැත්ත නොලදින් ක්ලාන්ත වූවාහු
දොර ඇර පියන්නාහ. වී සාල් වැද්ද නො දෙමිහ. බතින් පීඩිත වූ මනුෂ්‍යයෝ දොර
හැර පියන්නාහ. දර තවතා ලා නුවර ඇර ගනුමිහ" යි කියේ ය.**

අවසානයේ ධර්ම යුද්ධය පරාජයට පත් වන කේවට්ටයා එයින්ද නොනැවති පලා යන සේනාවන්ට නතර විමට පවසයි. වචන භාවිතයේදී ඉන් සිදු වන අනර්ථය පිළිබඳ දැනුමක් ඔහු තුළ නොතිබුණා සේය. ඔහුගේ බසට රුවටෙන සේනාවෝ නැවතත් යුද්ධයට පෙරලා පැමිණෙති.

**ඉතා අලප්පී වූ දුෂ්ට වූ කේවට්ටයා අසු නැඟී, කටින් ලේ දම-දමා
තලලේ ලේ පිය-පිය දිවන්නේ ය. සේනාවට ආසන්න ව අසු පිට ම හිඳ, "පින්වත්නි,
නො යව. මම ගොවියා පුතු නොවැන්දෙමි. සිටුව, සිටුව" යි කී ය ....**

මහෝසධ පඬිතුමාගේ ප්‍රඥාව නොවන්නට කේවට්ට බමුණාගේ රහස් මන්ත්‍රණයේ පරිදි කටයුතු කළේ නම් එක් සියයක් රජවරුන් අකාලයේ මිය යාමට අවස්ථාව තිබුණි. ඉන් රට වැසියන් පත්වන තත්වය සුබදායක නොවේ. රජු කෙරෙහි කුපිත වන සමාජයක් නිර්මාණය වීමත් රටවැසියන්ගේ සියලු කටයුතු අඩාල වීමත් අනාගතයේ ඇති වන අසුබදායක තත්වයන් පුරෝකථනය කිරීම පවා අපහසුය.

මෙලෙස වචන විනාශකාරී භාවිතා කිරීමෙන් සමාජයක්ම පරිහානියකට පත් වන අයුරු උමන්දාව පුරා වරින් වර දක්නට ලැබේ. කේවට්ටයාගේ වර්තය ඊට මනා නිදසුනක් බව ජාතක කතාව පරිශීලනය කරන පාඨකයාට මනා ලෙස ගම්‍යමාන වේ.

01. සතර කන් මන්ත්‍රණය පසුගිය විභාග ප්‍රශ්න - පිළිතුරු

- (vii) (අ) මුවදෙව්දා වත, සසඳා වත, කවිසිළුමිණ
 (ආ) චූළති බ්‍රහ්මදත්ත / බ්‍රහ්මදත්ත / උත්තර පංචාල නුවර බ්‍රහ්මදත්ත රජු හා කේට්ටිට බමුණා අතර
2. (i) (අ) කොමඩු බානා සේ
 (ආ) චූළති බ්‍රහ්මදත්ත රජ, එක් සියයක් රජ දරුවන් හා සේනාව සමග ගොස් මියුල නුවර වටලා ගෙන සිටියදී එම නගර වැසියන් සැණකෙළි පැවැත්වීමට හේතුව වර පුරුෂයකුගෙන් අසා දැන ගත් බ්‍රහ්මදත්ත රජතුමා කෝපයට පත් ව තම සේනාවට දුන් උපදෙසකි.

(i) උපයුක්ත භාෂා රීතිය

- * කතාව කීමේදී කෙටි වැඩි යොදා ගැනීම.
 "එසමයෙහි උත්තර පඤ්චාල නුවර බ්‍රහ්මදත්ත නම් රජ්ජරු කෙනෙක් රාජ්‍යය කෙරෙහි. ඒ රජ්ජරුවන්ට කේට්ටිට නම් බමුණු කෙනෙක් අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කරන්නාහ. උතුරු නුවරනාහ. විසත්තාහ....."
 "ඒ තෙමේ සමීපයෙහි සිටි එකකුට එපවත් කිය. එයින් "කමක් තමන්ට රුචි වී නම් ඒ තොපට දෙමිසි කියා වේද උන් කියේ? උන් දෙනු කැමති දෙයක් හැර ගනුවයි කියේය....."
- * සංස්කෘත තත්සම වදන් මිශ්‍ර වාක්‍ය භාවිතය.
 "ගන්ධදාම පුෂ්පදාමාවලමිඛිත නානා වර්ණ විවිද්‍ර විතානෝපලක්ෂිත අලංකාර ශ්‍රී යහන් ගර්භය බලන්නාහ....."
 "කොල පවිටු දුෂ්ට අධර්මිෂ්ඨ වූ නිකාෂ්ට අනාවාර ස්වරූප ඇති අවලක්ෂණ වූ අභද්‍රාන බමුණු මහල්ල....."
 "උපමා විෂයාතික්‍රාන්ත වූ ශ්‍රී සෞභාග්‍යයෙන් යුක්ත වූ ඒ අශ්ට වංක මානික්‍ය රත්නය අතින් ගෙන....."
- * නාට්‍යරූපී දෙබස් සහිත වාක්‍ය යොදා ගැනීම.
 "දරුව, මසු දහස තොපට අභිප්‍රාය දැයි විචාරා එසේ ය කැමැත්තෙමි යි කී කල දරුව තොප විසින් මින් මට යමක් රුචි වී නම් ඒ දෙමිසි. මෝ හට කියන ලද ද නො කියන ලද දැයි කියා....."
 "කිමෙක්ද පුත, මනෝමය පණ්ඩිතයෙකි? යි රජ්ජරුවන් කී කල්හි .ධර්ම සුද්ධියට යෙමි'යි වදාළ සේක. පුත මා විසින් කුමක් කළ මනා දැයි කිත. දේවයන් වහන්ස කේට්ටිටයා මැණිකකින් වංචා කරනු කැමැත්තෙමි....."
- * සරල සිංහල රීතිය මතු කෙරෙන වාක්‍ය භාවිතය.
 "එක් දවසක් මිනිසෙක් සහල් හැළියක් ද ඔත් මුළක් ද මසුරන් දහසක් ද හැර ගෙන ගගින් එතෙර වෙමි යි ගත මැදට ගොස් දිය සැඩ හෙයින් එතෙර වූ ගත ....."
 "පණ්ඩිතයන් වහන්සේ ගිරා පෝතකයාව කළමනා සත්කාර කොට හෙවත් මියෙන් තැනූ විලද කවා බේත් තෙලින් පියා සහල මැඩ....."

(ii) යෝග්‍ය උපමා භාවිතය

- * සාල්ලෙක ලාලා පාතට බානා කෙනෙකු මෙන්
  - * දණ්ඩෙන් ගසන ලද ආගිර්විෂයක්නු මෙන්
  - * තල්පැන් පලක් මඩනා සේ
  - * දණ්ඩකින් පහරන ලද සර්පරාජයකු සේ
  - * කොක් කරක් සේ දික්වූ කර ඇති වූහ.
 රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු පිළිසරණ වන්නා සේ පුද්ගලයින්ගේ හා අවස්ථාවන්හි ස්වභාවයට අනුකූලව මෙවැනි උපමා යෙදී ඇත.
 ඇතැම් විට උපමා කීපයක් ද එකට යෙදුණු තැන් දක්නා ලැබේ.
  - * රෝගයෙන් පෙළෙන එකක් හට අවස්ථා පිළියමක් දන්නා වෙදකු පිළිසරණ වන්නා සේද
  - * සා දුකින් පෙළෙන එකකුට හෝපනය මුත් අනෙකක් පිළිසරණ නොවන්නා සේද
  - * පිපාසා ඇති එකකුට පැන් පුවහොත් මුත් පිපාසය නොසන්සිඳෙන්නා සේද
  - * රත්ගල් තලා මස්තකයෙහි නාද කරන සිංහ රාජයකු මෙන්
  - * කැටක් ගෙන වැදුරු රැසක් පලවන එකක්නු මෙන්ද
  - * දුන්නක් අල්ලා ගෙන වැදුරු මුළක් පලවන එකක්නු මෙන් ද
  - * නිගණ්ඨ සේනාවක් පරිද්දෙන්
  - * සිංහ නාද ඇසූ මුව පොල්ලෙන් පරිද්දෙන්
  - * ගසු පුරයට වත් අසුර හටයන් පරිද්දෙන්
- මේ ආදී උපමා යොදා ඇත්තම් පිළිගන්න.

2016 o/L

- (iv) (අ) පාලි ජාතකට්ඨ කථාව / ජාතකට්ඨ කථාව
(ආ) උම්මග්ග ජාතකය / උම්මදාව

- (ii) (අ) ඇත්, අස්, රිය, පාබල
හස්ති, අශ්ව, රථ, පාබල

2017 o/L

(ආ) ධර්ම යුද්ධ අවස්ථාවේ දී මැණික ලබා ගැනීමට කේවට්ට බමුණා බිමට නැමුණු විට මහොසධ පඩිතුමා කේවට්ට බමුණාගේ මුහුණ, බිම අතුල්ලමින් කරන ලද ප්‍රකාශයකි.

- (i) (අ) මහොසධ පඩිතුමාගේ / බෝධිසත්වයන් වහන්සේගේ ප්‍රඥා මහිමය කියාපෑම.

(ආ) සසදාවක, මුවදෙව්දාවක, කව්සිඵමිණ

2018 o/L

- (i) (අ) පාලි ජාතකට්ඨ කථා

(ආ) කාව්‍යයේබරය, ගුත්තිල කාව්‍යය, සඳ කිදුරු දා කව, කුස ජාතක කාව්‍යය, දහම් සොඬ දා කව, වෙස්සන්තර ජාතක කාව්‍යය, නිමි ජාතක කාව්‍යය, මුව ජාතක කාව්‍යය කව්මිණි මකාචොල, කව්මිණි මල්දම

- (i) කේවට්ට බමුණාගේ වර්තය :-

- ★ අදුරදර්ශිභාවය
- ★ ආත්මාර්ථකාමිත්වය
- ★ අවස්ථාවාදිත්වය
- ★ නොපසුබස්නා උත්සාහය
- ★ තෘෂ්ණාව
- ★ උපක්‍රමශීලිභාවය

2019 o/L

- (ii) මහොසධ වර්තය :-

- ★ දුරදර්ශිභාවය
- ★ ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව
- ★ නිර්භීතභාවය
- ★ උපායශීලිභාවය
- ★ නායකත්වය

ආදි වර්ත ලක්ෂණ අවස්ථා හා සිද්ධි ඇසුරින් නිදසුන් සහිත ව ලියා තිබීම අපේක්ෂිත ය.

(උද්ධෘත දක්වා නැත ද නියමිත අවස්ථා හෝ සිද්ධි ඉස්මතු කර පෙන්වා දී ඇත්නම් අදාළ ලකුණු ප්‍රදානය කරන්න.)

- X. (අ) කේවට්ට බමුණාගේ / කේවට්ටාවාරීන්

(ආ) කුරුණෑගල සාහිත්‍ය යුගය

Term test

- I. මහොසධ පණ්ඩිතයන්ගේ ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව

“මා බලු පණ්ඩිතයන් පණ්ඩිතයෙක් ජීවත් ව හිදිද් දී ම මෙතෙක් රජ දරුවන් මිය යාම යුක්ත නොවන්නේ ය.”

සතර කන් මන්ත්‍රණය “යමු ගුරු මා බා ලා සියලු රා මස් පිරු සැළවල් බිඳ තු තු කොට පියා..”

“ගිරා පෝතකයන් මන්ත්‍රණය අසා නිමව..”

යුද්ධෝපාය යෙදීම

“අපගේ රජ්ජුරුවන් කුමාර කල මෙසේ වූ දොලක් විය. කෙසේ ද යත් දස දහසක් යොදුන් දඹදිව රජු මළල්ල සේනාව පිරිවරා අවුත් මා දැන් මා උන් නුවර පිරිවරා සිටි කල සැණකෙළි කෙළිමි’ යි”

ධර්ම යුද්ධය

“කේවට්ටයෝ පණ්ඩිතයන් වහන්සේ අත දිලිසෙන මිණි රුවන දැක මේ පණ්ඩිතයන් වහන්සේ මට රුවනක් ගෙනා වන්නාහ යි සිතා එසේ වී නම් දෙව...”

- II. කේවට්ට බමුණාගේ ආත්මාර්ථකාමී බව

“මෙබලු සම්පත් දුන් රජ්ජුරුවන් සියලු දඹදිවට අග රජ කළොත් යහපත”

“රා මණ්ඩලයක් සාදා උන් හැම දෙනා රා බොන්නට යැ යි රා මැඩිල්ලේ හිඳුවාලා වීර යොදා කරන ලද්දා වූ ...”

“යහපත් නැකකනින් නින්මුණ මැනව”

“මේ පණ්ඩිතයන් වහන්සේ මට රුවනක් ගෙනා වන්නාහ යි සිත..... එසේ වී නම් දෙව ..”